

**Міністерство культури України
Національна бібліотека України для дітей**

**Незадоволений читацький попит
на літературу для дітей
у спеціалізованих бібліотеках України для дітей**

Програма та методика дослідження

Київ – 2019

УДК 027.625(477):001

Н 44

Відповідальна за випуск А. І. Гордієнко
Укладач: Є. Ю. Подокопна
Літературний редактор О. А. Кадькаленко

Незадоволений читацький попит на літературу для дітей у спеціалізованих бібліотеках України для дітей : програма та методика дослідж. / Нац. б-ка України для дітей ; уклад. Є. Ю. Подокопна. — Київ, 2019. — 11 с.

Програма та методика дослідження розроблена з метою вивчення незадоволеного читацького попиту на видання для дітей та формування бібліотечних фондів згідно запитів користувачів-дітей.

© НБУ для дітей

I. Обґрунтування проведення дослідження.

Для забезпечення наповнення переліку книжкових видань, передбачених до випуску за програмою «Українська книга», відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо внесення порядку випуску видавничої продукції на умовах державного замовлення» зі змінами, внесеними згідно із Законом № 1197-VII (1197-18) від 10.04.2014 № 3352-VI Національна бібліотека України для дітей проводить щорічний моніторинг «Незадоволений читацький попит на літературу для дітей у спеціалізованих бібліотеках України для дітей».

II. Мета дослідження.

Вивчати незадоволений читацький попит на дитячу літературу і подавати пропозиції Державному комітету телебачення та радіомовлення України та державній установі «Український інститут книги» з метою включення їх до переліку книжкових видань, передбачених до випуску за державним замовленням закупівлі книжкової продукції для щорічного поповнення документних фондів спеціалізованих бібліотек для дітей та до перевидання цих книг видавництвами.

III. Об'єкт та предмет дослідження.

Об'єкт дослідження – картотеки незадоволеного читацького попиту.

Предмет дослідження – читацький попит на дитячу літературу.

IV. Завдання дослідження.

У ході вивчення передбачається:

- зібрати та систематизувати списки книг незадоволеного читацького попиту на літературу для дітей;
- здійснити аналіз конкретного та тематичного незадоволеного попиту;
- створити базу даних незадоволеного читацького попиту на літературу для дітей;
- підготувати списки та аналітичний матеріал за результатами дослідження.

За результатами дослідження буде підготовлено аналітичну довідку з додатком узагальненого списку книг незадоволеного читацького попиту на видання для дітей у дитячих бібліотеках; висвітлення результатів на сторінках преси та науково-практичних конференціях, семінарах. Дослідження проводитиметься щорічно.

V. Організатори та учасники дослідження.

Організатор дослідження — Національна бібліотека України для дітей (розробка програми і методики, організація проведення дослідження, узагальнення отриманих даних та підготовка аналітичної довідки).

Бази дослідження: обласні бібліотеки для дітей, Центральна міська бібліотека ім. Т.Г. Шевченка для дітей м. Києва, центральні міські, районні бібліотеки для дітей.

VI. Методика дослідження.

1. Національна бібліотека України для дітей розробляє програму дослідження, яку надсилає кожній базовій обласній бібліотеці для дітей та щорічно завчасно повідомляє офіційним листом про терміни проведення дослідження.

2. На обласні бібліотеки для дітей покладається завдання: зібрати в області та зробити зведені списки незадоволеного читацького попиту на дитячу літературу в бібліотеках для дітей регіону за такими позиціями: класична українська художня література, сучасна українська художня література, зарубіжна художня література, науково-популярні видання для дітей, довідкові видання (додаток № 1).

Списки формуються згідно з таблицею (додаток № 2):

- у першій колонці обов'язково нумерується кожне видання;
- у другій колонці пишеться прізвище та ім'я автора через кому (наприклад, Воронина Л.);
- у третій колонці пишеться назва книги без відступу від лівого поля та не повинна містити лапок, крапка у кінці назви не ставиться (наприклад, Планета Смугастих Равликів);
- у четвертій колонці вказується кількість відмов кожного видання обов'язково цифрами (наприклад, 368);
- у п'ятій колонці вказуються причини відмов: недостатня кількість або відсутність у фонді;

3. Окремо вибрати (підкреслити) або написати на видання якої тематичної спрямованості є незадоволений читацький попит (найбільша кількість відмов) (додаток № 3).

Зведений узагальнений список за усіма названими позиціями повинен включати від 50 до 100 назв книг.

4. Кожна базова центральна міська, районна бібліотека для дітей надсилає узагальнений список незадоволеного попиту, створеного на основі аналізу

документів (картотек, зошитів, журналів обліку незадоволеного читацького попиту), до обласної бібліотеки для дітей, звідки після опрацювання його надсилають у електронному вигляді до Національної бібліотеки України для дітей.

5. Національна бібліотека України для дітей збирає дані від обласних бібліотек для дітей, здійснює аналіз, створює базу даних незадоволеного читацького попиту і готує аналітичну довідку за результатами дослідження.

Терміни та їх визначення¹:

- ✓ **довідкове видання** — видання коротких відомостей наукового чи прикладного характеру, розміщених у зручному для їх швидкого пошуку порядку, не призначене для суцільного читання;
- ✓ **науково-популярне видання** — видання відомостей теоретичних та (чи) експериментальних досліджень в галузі науки, культури і техніки, викладених у зрозумілій читачам-нефахівцям формі.

¹ ДСТУ 3017:2015. Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять : видання офіційне / Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова» : Київ, ДП «УкрНДНЦ», 2016. С. 10.

Бібліотека _____

**Аналіз обліку незадоволеного
читацького попиту на літературу для дітей у
бібліотеках України для дітей.**

№ п/п	Автор <i>(Прізвище, ініціали)</i>	Назва <i>(без лапок!)</i>	Кількість відмов <i>(цифрами!)</i>	Причини відмов <i>(недостатня кількість або відсутність у фонді)</i>
Українська класична художня література				
Сучасна українська художня література				
Зарубіжна художня література				
Науково-популярні видання для дітей				
Довідкові видання для дітей				

Тематичний попит на літературу для дітей.

Виберіть (підкресліть) або напишіть власноруч на видання якої тематичної спрямованості є незадоволений читацький попит (найбільша кількість відмов).

Природничі науки
Фізико-математичні науки
Астрономія
Хімічні науки
Науки про Землю
Географічні науки
Біологічні науки
Екологія. Охорона природи

Техніка. Технічні науки
Нові інформаційні (комп'ютерні) технології, системи
Транспорт
Рукоділля, кулінарія

Медицина. Охорона здоров'я
Профілактика різних захворювань
Здоровий спосіб життя

Суспільні науки в цілому

Історія. Історичні науки
Історія України
Історія регіонів України
Всесвітня історія
Етнографія
Народознавство. Звичаї, свята та обряди

Країнознавство (туристичне, Історичні путівники країнами світу)
Українознавство. Звичаї, свята та обряди народу України, та її регіонів

Економіка. Економічні науки
Економічна географія
Світова економіка
Економіка України
Фінанси
Менеджмент
Маркетинг

Політика. Політичні науки
Політична ситуація в Україні, політичні партії, діячі
Громадсько-політичні рухи
Політологія (у т.ч. українська, теорія, праці вітчизняних та зарубіжних політологів)

Право. Юридичні науки
Законодавчі матеріали, коментарі до законів
Держава і право, атрибутика влади, державотворення
Фінансове право
Господарське право
Цивільне право
Земельне право
Кримінальне право
Міжнародне право

Військова справа. Воєнна наука
Збройні сили (України та світу, історія та сучасний стан)
Історія армії
Цивільна оборона (захист)

Культура. Наука. Освіта
Культурологія
Освіта. Педагогіка
Фізична культура і спорт

Філологічні науки
Мовознавство (у т.ч. іноземні мови)
Літературознавство (у т.ч. літературна критика на твори українських та зарубіжних авторів, матеріали про письменників)

Художня література
Українська
Зарубіжна,
Фольклор, класика, сучасна, твори молодих, регіональних авторів
Пригоди, детективи, історичні, жіночі романи, фантастика фентазі
Проза. Поезія. Драматичні твори

Мистецтво
Декоративно-прикладне мистецтво
Живопис, скульптура
Кіно. Театр
Художня самодіяльність
Музична література (у т.ч. нотні, аудіо- та відео видання)

Релігія. Містика. Вільнодумство
Релігієзнавство
Історія релігії та церкви
Релігії світу,
Релігії в Україні
Релігійні обряди

Філософія

Логіка

Етика

Естетика

Психологія

Галузі психології

Соціальна

вікова

практична

популярна

Література універсального змісту

(Вкажіть, за якими темами або галузями знань конкретно)

Довідкова

Словники (галузеві, тематичні, тлумачні, двомовні та ін.)

Довідники (галузеві, тематичні та ін.)

Енциклопедичні видання (універсальні, галузеві)
